ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

จิตลักษณะกับพฤติกรรมการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนัก เรียน

ชื่อผู้เ ขียน

นางสาวนงคราญ ยุทธแสน

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มนัส ยอดคำ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.เจิดหล้า สุนทรวิภาต กรรมการ รองศาสตราจารย์อเนก ช้างน้อย กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการขับปี่รถจักรยานยนต์ จิตลักษณะด้าน เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง ความเชื่ออำนาจภายในตนด้าน สุขภาพ แรงจูงใจใผ่ส้มฤทธิ์ ทัศนคติต่อพฤติกรรมการขับปี่รถจักรยานยนต์ และค่านิยมด้านชีวิตและ สุขภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะกับพฤติกรรมดังกล่าว ของนักเรียนในจังหวัดแพร่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา และ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2539 ที่สามารถขับปี่รถจักรยานยนต์ได้ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน จำนวน 397 คน เครื่องมือที่ใช้ใน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ แบบสอบถามเกี่ยวกับจิตลักษณะ พฤติกรรมการขับปี่รถจักรยานยนต์ จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า

ค่า เฉลี่ยของพฤติกรรมการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับ
เสี่ยงบ้าง เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ค่า เฉลี่ยของพฤติกรรมการขับขี่รถโดยเคารพกฎจราจร

การดูแลรักษารถและการใช้หมวกนิรภัย อยู่ในระดับเสี่ยงบ้าง ส่วนค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการ ขับขี่รถขณะเมาสุราและใช้ยาที่มีผลต่อการขับขี่ และการขับขี่รถขณะทัศนวิสัยไม่ปกติ อยู่ในระดับ ปลอดภัย

- 2. จิตลักษณะด้านเหตุผลเชิงจริยธรรมนักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในขั้นที่ 4 ลักษณะ มุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง ความเชื่ออำนาจภายในตนด้านสุขภาพ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วน ใหญ่อยู่ในระดับต่ำ ส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทัศนคติต่อพฤติกรรมการขับขี่รถจักรยานยนต์ และ ค่านิยมด้านชีวิตและสุขภาพนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง
- 3. จิตลักษณะด้านเหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง ทัศนคติ ต่อพฤติกรรมการขับขี่รถจักรยานยนต์ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับพฤติกรรมการขับขี่ รถจักรยานยนต์ของนักเรียนทุกด้าน ส่วนความเชื่ออำนาจภายในตนด้านสุขภาพ มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะพฤติกรรมการขับขี่รถขณะทัศนวิสัยไม่ปกติ และการขับขี่รถขณะมีน เมาสุราและใช้ยาที่มีผลต่อการขับขี่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับ พฤติกรรมการขับขี่รถขณะทัศนวิสัยไม่ปกติ และการขับขี่รถโดยเคารพกฎจราจร ส่วนค่านิยมด้าน ชีวิตและสุขภาพมีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับพฤติกรรมการขับขี่รถเกือบทุกด้าน ยกเว้นพฤติกรรมการดูแลรักษารถเท่านั้น

Thesis Title:

Students' Psychological Characteristics and

Motorcycling Behaviors

Author:

Miss Nongkran Yuttasaen

M.Ed.:

Health Promotion

Examining Committee:

Assist. Prof. Manas Yodcome

Chairman

Assoc. Prof. Cherdla Soontornvipart Member

Assoc. Prof. Anek Changnoi

Member

Abstract

The purpose of this research was to study students' motorcycling behaviors, the psychological characteristics: resoning, future orientation and self-control, health internal locus of control, achievement motivation, attitude towards motorcycling behaviors and values of life and health. In addition to this study, the relationship between those psychological characteristics and behaviors was included. 397 students of 1996 academic year in Phare who could ride motorbike were multi-stage random sampling. Data collected by questionaires and motorcycling behavioral observation forms.

The findings were as follows:

- 1. The mean of samples' motorcycling behaviors was at moderately risk for accident such as riding with traffic rules obedience, properly motorbike maintenance and riding with crash helmet use. However, the mean of riding under the influence of alcohol or drugs and riding in poor vision were not at risk.
- 2. Most of samples were at stage 4 of moral resoning. About future orientation and self-control and health internal locus of control, they were in a low level. Otherwise, they were in a high level of achievement motivation and values of life and health .And their attitude towards motorcycling behaviors was good.
- 3. The relationship between the psychological characteristics and motorcycling behaviors was as follows: moral resoning, future orientation and self-control and attitude towards motorcycling behaviors were significantly related to all motorcycling behaviors, recently studied. However, health internal locus of control was particular significantly related to riding in poor vision and riding under the influence of alcohol or drugs. Furthermore, achievement motivation was particular significantly related to riding in poor vision and riding with traffic rules obedience. In addition, values of life and health were significantly related to almost motorcycling behaviors except motorbike maintenance.